

BOB Nieuws

ORGAAN VAN DE BELANGENVERENIGING OUD-MEDEWERKERS KONINKLIJKE BRILL NV

Dertiende jaargang, nr. 1
februari 2013

Over de *BOB Nieuws*

De *BOB Nieuws* verschijnt drie maal per jaar, in februari, juni en oktober. Het blad wordt gratis toegestuurd aan de leden en de donateurs, aan de directie en de ondernemingsraad van Brill en aan het bureau van de koepelorganisatie (NVOG).

Kosten van andere abonnementen op aanvraag bij de secretaris (voor adres zie de laatste bladzijde van dit nummer).

Over de Vereniging

De Belangenvereniging Oud-medewerkers Koninklijke Brill NV stelt zich ten doel, de belangen van haar leden en van degenen die lid kunnen zijn te behartigen, in het bijzonder met betrekking tot de huidige of toekomstige aanspraken op pensioen.

De Vereniging is aangesloten bij de Nederlandse Vereniging van Organisaties van Gepensioneerden (NVOG). De NVOG is op haar beurt aangesloten bij de Centrale Samenwerkende Ouderorganisaties (CSO), de officiële gesprekspartner voor ouderenaangelegenheden van de Nederlandse regering.

De Vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Inhoud van dit nummer

- **Kroniek oktober 2012 – januari 2013.** – Onze vereniging; onze vereniging en Brill; onze vereniging en de NVOG. – *Bladzijde 1*
- **Het jaarrapport 2011 van Interpolis Solidair Pensioen.** – *Bladzijde 3*
- **De gepensioneerden en Brill.** – De Nieuwjaarsontvangst. – *Bladzijde 3*
- **Ontwikkelingen in en rond de NVOG en de CSO.** – *Bladzijde 3*
- **In memoriam.** – *Bladzijde 4*
- **Tentoonstelling over de geschiedenis van Brill** – *Bladzijde 4*
- **Oproepen.** – Hoe de leden en het bestuur elkaar kunnen helpen. – *Bladzijde 5*
- **Het verenigingsbestuur.** – Namen, telefoonnummers, e-mailadressen, postadres, bankrekening. – *Bladzijde 5*

Kroniek oktober 2012 – januari 2013

Onze vereniging

Eerder meldden wij dat onze vereniging thans 45 leden telt. Bij een onlangs uitgevoerde controle bleek dat aantal onjuist. Onze vereniging telt 46 leden.

Op woensdag 6 maart houdt onze vereniging haar jaarvergadering. Naar de leden gaan tegelijk met dit nummer een uitnodiging met agenda en verdere vergaderstukken.

Onze vereniging en Brill

Medezeggenschap bij de uitvoering van onze pensioenregeling onder de overeenkomst Brill-Interpolis. — In voorgaande nummers van ons blad vertelden wij over overleg tussen Brill, de ondernemingsraad van Brill en onze vereniging over het opzetten van een permanent orgaan voor overleg over pensioenaangelegenheden en

over een te maken reglement voor dat orgaan. Op 5 december is tussen Brill, de Ondernemingsraad en ons bestuur overeenstemming bereikt over de tekst van het reglement. Een belangrijke stap op weg naar gestructureerd onderling overleg van de gezamenlijke belanghebbenden bij de pensioenregeling onder de overeenkomst Brill-Interpolis. In de komende jaarvergadering van onze vereniging zal het bestuur de leden om goedkeuring vragen voor een rol van de BOB als vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden en de slapers in het orgaan op basis van het nu tot stand gekomen reglement.

Op nadrukkelijke wens vanuit Brill is het reglement intussen door de drie partijen ondertekend. De ondertekening had plaats op 14 januari. Mocht onze komende ledenvergadering in het ondertekende reglement wijzi-

gingen wensen, dan zal het bestuur die met de twee andere partijen bespreken.

De naam van het overlegorgaan zal Pensioenoverlegorgaan Koninklijke Brill NV (afgekort POO) luiden.

Een datum voor een eerste werkvergadering moet nog worden vastgesteld.

Periodiek overleg met Interpolis. — Sinds het verschijnen van het vorige nummer van ons blad was ons bestuur op uitnodiging van Brill tweemaal aanwezig bij overleg van Brill en de pensioencommissie van de Ondernemingsraad met vertegenwoordigers van Interpolis, op 16 november en op 5 december.

Op de eerste van deze samenkomsten gaven de twee aanwezige vertegenwoordigers van Interpolis een toelichting op het jaarverslag 2011 van onze verzekeraar. Voor bijzonderheden zie het afzonderlijke artikel over dat jaarrapport elders in dit nummer van ons blad.

Voorts vertelden zij een en ander over onze verzekeraar. Interpolis heeft twee aandeelhouders: Achmea en de Rabobank. Achmea, de grootste zorgverzekeraar van Nederland, is qua juridische status opmerkelijk genoeg niet een vennootschap maar een vereniging. Interpolis Solidair Pensioen kan betrekkelijk economisch werken door belegging van alle middelen in één “pot”, door gebruikmaking van een beperkt aantal modelregelingen en door schaalgrootte (370 verzekerde partijen). De verzekerde partijen bezitten via de Raad van Overleg Solidair Pensioen een zekere mate van medezeggenschap bij het beleid van de verzekeraar. De Raad, in 1976 ingesteld en bestaande uit een twaalfstal op deskundigheid geselecteerde vertegenwoordigers van verzekerde partijen, bezit adviesrecht en in zekere, nader bepaalde aangelegenheden instemmingsrecht. De leden van de Raad zijn aanspreekbaar voor de bij Interpolis Solidair Pensioen verzekerde partijen.

Ons bestuur maakte van de gelegenheid gebruik, in het belang van de gepensioneerden een punt in te brengen. Een van onze gepensioneerde leden had het bestuur erop geattendeerd dat met ingang van afgelopen maand juli zijn Interpolispensioen zonder aankondiging niet meer aan hem was overgemaakt door Interpolis maar door Achmea. Het bedrag was in orde maar het lid meldde, het toch juist te hebben gevonden als Interpolis de verandering had aangekondigd. Voor zover ons bestuur kon nagaan had Interpolis de wijziging ook niet aan de andere gepensioneerden gemeld. Ons bestuur deelde de mening van het lid. De ter vergadering aanwezige vertegenwoordigers van Interpolis beaamden dat hier sprake was van een omissie. Interpolis had daarover ook al van andere verzekerde partijen gehoord. Ze verzekerden het bestuur dat het bij Interpolis beleid is, de gepensioneerden in zulke gevallen een aankondiging te sturen.

De tweede van deze samenkomsten was gewijd aan maatregelen die nodig zijn om de gevolgen te bestrijden die de thans geldende lage rekenrente en de stijgende levensverwachting voor de pensioenen hebben. Mogelijke maatregelen zijn hogere premie en/of versoering

van de pensioenregeling voor de werknemers. Brill moet hier keuzes maken. Bij dit alles komt dat de huidige uitvoeringsovereenkomst tussen Brill en Interpolis eind van dit jaar afloopt en als gevolg ook een beslissing nodig is over de vraag of Brill deze overeenkomst zal verlengen, al dan niet met wijzigingen, dan wel zal overstappen naar een andere verzekeraar. Dat zal nog veel overleg vergen. Ook hier zullen de rechten van de pensioengerechtigden en van de slapers ongewijzigd blijven.

Onze vereniging en de NVOG

Algemene Vergadering van de NVOG. — Op 28 november hield onze koepelorganisatie haar halfjaarlijkse algemene vergadering. Zoals was te voorzien stond de vergadering in het teken van het uittreden van een aantal grote lidorganisaties en de gevolgen daarvan voor de vereniging.

Ons bestuur was helaas verhinderd deel te nemen aan de vergadering. Dankzij ontvangen berichten is echter bekend dat de vergadering voorspoedig en in goede sfeer is verlopen.

Op de agenda stonden het verslag van het in mei aangetreden interim-bestuur, voorstellen voor een kleine interne reorganisatie, benoeming van een nieuw bestuur, financiën en het werkplan 2013.

Meer over dit alles in het artikel “Ontwikkelingen in en rond de NVOG en de CSO” elders in dit nummer.

Vergaderingen platform Verzekerde Regelingen. — Onze vereniging is, als bekend, aangesloten bij het NVOG-platform Verzekerde Regelingen, de groepering van NVOG-lidorganisaties met leden die zijn verzekerd onder een rechtstreeks verzekerde regeling, d.w.z. onder een collectieve pensioenvoorziening die is ondergebracht niet bij een pensioenfonds maar bij een verzekeraar. Sinds het vorige nummer van ons blad vergaderde het platform twee maal, op 13 november en 16 januari.

Op de eerste van deze twee vergaderingen waren ook de voorzitter en de secretaris van het interim-bestuur van de NVOG aanwezig. Dezen gaven een toelichting op de ontwikkelingen voortvloeiend uit het uittreden van een aantal lidorganisaties. (Over die ontwikkelingen zie het artikel “Ontwikkelingen in en rond de NVOG en de CSO” elders in dit nummer.) Voorts besprak de vergadering een nader uitgewerkte versie van het concept dat het eerder al had besproken voor de nota over medezeggenschap bij rechtstreeks verzekerde regelingen waaraan het sinds juli vorig jaar werkt.

Voornaam agendapunt op de tweede vergadering was opnieuw de nota over de medezeggenschap. Het platform stelde de definitieve tekst vast. Ter vergadering werd bekend dat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, dat verantwoordelijk is voor de wetgeving inzake pensioenen, inmiddels initiatief heeft genomen voor een gesprek met een vertegenwoordiging van de CSO over verbetering van de wetgeving rond de medezeggenschap bij rechtstreeks verzekerde regelin-

gen. Het gesprek heeft op 22 januari plaats gehad. De nota zal bij verder overleg stellig een rol gaan spelen.

Bij de samenstelling van de nota, getiteld *Medezeggenschap bij rechtstreeks verzekerde regelingen: stand van zaken en voorstellen voor regelgeving*, is gebruik gemaakt van recente statistische informatie gepubliceerd door De Nederlandsche Bank, nieuwe inzichten omtrent de vormgeving van medezeggenschap bij pen-

sioenregelingen als verwerkt in het wetsvoorstel Versterking bestuur pensioenfondsen en nieuwe inzichten verworven door verder onderzoek en verdere uitwisseling van praktijkervaringen binnen het platform.

Inmiddels heeft het platform de nota afgewerkt en aangeboden aan de Pensioencommissie van de NVOG voor verdere actie.

Het jaarrapport 2011 van Interpolis Solidair Pensioen

In ons vorige nummer gaven wij aan dat Brill, de pensioencommissie van de Ondernemingsraad en ons bestuur gezamenlijk het jaarrapport 2011 met onze verzekeraar zouden bespreken en dat die bespreking plaats zou gaan hebben op een nog vast te stellen datum. De bespreking heeft inmiddels plaats gehad, op 16 november.

Het jaar 2011 wordt net als het daaraan voorafgaande jaar voor Interpolis Solidair Pensioen gekenmerkt door goede beleggingsresultaten enerzijds maar tegelijk een afnemende dekkingsgraad anderzijds. Allereerst over de dekkingsgraad (dat is het aanwezige vermogen als percentage van het vermogen waarover de pensioenuitvoerder moet beschikken om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen). Op 31 december 2011 was de dekkingsgraad van Interpolis Solidair Pensioen 91,7 procent, een jaar eerder nog 97,3 procent. De belangrijkste oorzaak van deze afname was de daling van de marktrente die plaats had en de daaruit voortvloeiende noodzaak, de verplichtingen boekhoudkundig voor een aanzienlijk hoger bedrag te waarderen (de toename was 22 procent). De op zich goede beleggingsresultaten waren helaas onvoldoende om de toename van de verplichtingen te compenseren.

De dekkingsgraad is voor de pensioengerechtigden en de slapers bij uitstek van belang omdat die bepalend

is voor de vraag of er op de uitkeringen toeslag wordt verleend en, zo ja, hoeveel. Volgens de uitvoeringsovereenkomst Brill-Interpolis is er een mogelijkheid van toeslag als de dekkingsgraad minimaal 105 procent bedraagt, en dan nog onder zekere voorwaarden. Naarmate de dekkingsgraad hoger wordt, neemt de kans op een volwaardige toeslag toe. Interpolis durft niet te zeggen wanneer de dekkingsgraad voldoende zal zijn voor toeslagverlening. Veel hangt af van de ontwikkeling van de marktrente en van de rendementen op de beleggingen. En die zijn moeilijk voorspelbaar.

Het is misschien goed om hieraan toe te voegen dat Interpolis Solidair Pensioen en de andere pensioenverzekeraars bij de wet verplicht zijn, te allen tijde in elk geval het zogenaamde nominale pensioen uit te keren. Dat wil zeggen dat verzekeraars niet mogen korten op de pensioenen, zoals onder zekere voorwaarden pensioenfondsen dat wel mogen. Dat dit zo is geregeld, is mogelijk niet bij iedereen bekend. Na de wellicht tegenvallende informatie in de vorige alinea is dit misschien goed bericht.

Voor de integrale tekst van het jaarrapport kijk op <http://www.solidairpensioen.nl/werknemer/brochures-en-downloads/jaarrapporten>.

De gepensioneerden en Brill

Kort voor kerstmis liet Brill bij de gepensioneerden de gebruikelijke kerststol bezorgen. Als steeds een zeer gewaardeerd gebaar van de firma.

De stol ging ook dit keer vergezeld van een uitnodiging voor de Nieuwjaarsontvangst van Brill. De ontvangst had plaats op 9 januari. De heer Pabbruwe sprak de aanwezigen — medewerkers, gepensioneerden, VUT-ers en relaties — toe. Hij vertelde uitvoerig over de gang van zaken in het bedrijf. Brill heeft zich goed kunnen verweren tegen invloeden van de economische crisis. Officiële gegevens zijn nog niet bekend maar de

indruk is wel dat Brill tevreden zal kunnen zijn met de resultaten van afgelopen jaar. Het bedrijf ziet ook 2013 met vertrouwen tegemoet. De heer Pabbruwe vertelde ook over beleidsplannen. Duidelijk is dat Brill er steeds op uit is, aanwezige mogelijkheden zo goed mogelijk te benutten.

De ontvangst was als steeds zeer geanimeerd. De oud-medewerkers waren goed vertegenwoordigd. Het was leuk oud-collega's, al dan niet nog werkzaam bij Brill, weer te zien en te spreken.

Ontwikkelingen in en rond de NVOG en de CSO

In ons vorige nummer gingen wij uitvoerig in op de recente ontwikkelingen in en rond de NVOG — onze koepelorganisatie — en de CSO — de officiële, door de

overheid als enige erkende overlegpartner voor oudereenaangelegenheden.

De NVOG

Als bekend heeft afgelopen jaar een aantal ontevreden lidorganisaties de NVOG verlaten. Bij de NVOG zijn volgens de laatst bekende stand 62 gepensioneerdverenigingen aangesloten.

Mede doordat de uitgetreden lidorganisaties veelal tot de grotere behoorden heeft hun vertrek nogal ingrijpende gevolgen voor de Vereniging. De goede kant van het gebeurde is echter dat de rust in de Vereniging is weergekeerd en dat de verstandhouding van de Vereniging met de CSO en met andere gesprekspartners, die onder de perikelen van afgelopen jaar had geleden, weer op orde is.

De NVOG is bezig een aantal reorganisaties door te voeren dat de interne samenwerking en de slagvaardigheid van de Vereniging moet verbeteren. Wij noemen hier met name de instelling van een Verenigingsraad die is samengesteld uit de voorzitters van de afzonderlijke platforms en door frequent overleg van die voorzitters met hun eigen achterban enerzijds en, gezamenlijk, met het verenigingsbestuur anderzijds de voeling tussen bestuur en lidorganisaties moet verbeteren. De Vereniging verwacht veel van deze nieuwe werkwijze.

Inmiddels zijn door de uittredingen die hebben plaats gehad de financiën van de Vereniging wel een bron van speciale aandacht geworden.

Op de Algemene Vergadering van 28 november is het afgelopen maand mei benoemde interim-bestuur opgevolgd door een regulier bestuur.

De CSO

Zoals wij in ons vorige nummer vermeldden, zal als gevolg van het wegvallen van de overheidssubsidie aan de CSO het bureau van de CSO moeten sluiten. De NVOG en de andere bij de CSO aangesloten organisaties (Unie KBO, PCOB, NOOM) achten het van groot belang dat de CSO als orgaan voor overleg — onderling en met de overheid — blijft voortbestaan. Besloten is inmiddels dat het CSO-dossier Inkomen en Pensioenen door de NVOG zal gaan worden beheerd. De aangesloten organisaties overleggen nog over verdere invulling van de reorganisatie. Een moeilijkheid daarbij is dat de andere aangesloten organisaties mede als gevolg van het wegvallen — ook hier — van subsidies druk zijn met het oplossen van interne problemen. Het NVOG-bestuur draagt naar vermogen bij aan een goed en spoedig verloop van de ombouw van de CSO.

De ANBO, inmiddels uit de FNV getreden, wordt gepolst of zij zich bij de CSO willen aansluiten. Ook de ANBO heeft het echter druk met interne perikelen.

Samenvattend

Zowel de NVOG als de CSO zijn geconfronteerd met de noodzaak van aanpassingen aan nieuwe omstandigheden. Het is ieders hoop dat beide organisaties hun zaken spoedig geheel op orde hebben om zo weer optimaal effectief hun respectieve taken te kunnen vervullen.

In memoriam

Op 1 februari overleed onze oud-collega de heer J.D. Verschoor.

De heer Verschoor kwam rond 1950 in dienst van Brill en verrichtte daar aanvankelijk uiteenlopende werkzaamheden, onder andere in het kader van de reclame voor de publicaties van het bedrijf. Rond 1967 werd hij directiesecretaris, in 1980 adjunct-directeur. Rond 1987, na 37 dienstjaren bij Brill, trad hij vroegtijdig uit.

Een bijzondere maar ook bijzonder zware periode in zijn loopbaan viel in 1980, toen hij de ziekte werd getroffen en later overleden directeur de heer Edridge moest waar-

nemen. Extra zwaar was deze periode doordat in dezelfde tijd zijn tweede vrouw overleed.

De heer Verschoor was een gewaardeerde, collegiale collega, Had zijn secretaresse even capaciteit over, dan zocht hij collega's van andere afdelingen op die het druk hadden en bood hij aan, haar typewerk voor hen te laten doen.

De heer Verschoor had een passie voor muziek. Hij was een actief beoefenaar van jazz. Zijn instrument was de piano. Tot nog enkele jaren geleden speelde hij in bands waarmee hij optrad onder andere in het Leidse jazzcafé The Duke.

De heer Verschoor is 90 jaar geworden.

Tentoonstelling over de geschiedenis van Brill

In een brief die de personeelsvereniging van Brill enige weken geleden aan de gepensioneerd zond, kondigde zij aan, op de gepensioneerdenuitstap van dit jaar (2013) de deelnemers mee te gaan nemen naar de tentoonstelling die wordt gehouden ter gelegenheid van het feit dat Brill nu 330 jaar bestaat. De tentoonstelling, getiteld *Geletterd & geleerd. Brill: 330 jaar typografie voor de wetenschap*, is sinds begin van de afgelopen

maand november te bezichtigen in Museum Boerhaave te Leiden.

Wij zijn alvast gaan kijken.

De tentoonstelling voert de bezoeker in vogelvlucht door de hele geschiedenis van Brill en voorganger Luchtmans (zoals het bedrijf tot 1848 heette), als drukkers maar terzijde ook als uitgevers. Op de tentoonstelling veel bijzondere stukken afkomstig uit het eigen archief van Brill maar ook uit verscheidene verzamelin-

gen die elders worden bewaard. Onder die stukken uitgaven (boeken), portretten, authentieke handgeschreven documenten, typografische werktuigen en stukken zetsel. Daarnaast veel foto's. De bezoeker komt onder de indruk van de zorg die door de tijd heen is besteed aan het archiveren of anderszins bewaren van al die stukken die ons nu helpen, een beeld van de geschiedenis van het bedrijf te vormen. Voorts zijn er nog stukken die betrekking hebben op de nauw met de familie Luchtmans verwante familie Van Musschenbroek. Tenslotte aandacht voor het huidige Brill, in het bijzonder voor de inmiddels voltooide speciaal voor Brillauteurs ontworpen letterset met de naam Brill en voor de moderne

uitgeeftechnieken met gebruikmaking van digitale middelen.

Bij eerdere lustrumvieringen in de afgelopen decennia zijn al tentoonstellingen gehouden maar het lijkt of er hier toch weer stukken te zien zijn die we nog niet kenden.

De tentoonstelling zelf en de bijbehorende catalogus met uitleg van de tentoongestelde stukken zijn met veel zorg samengesteld.

De oud-medewerkers zullen stellig met speciale belangstelling kijken naar de vele foto's (maar ook bewegende beelden), soms van vele jaren her, waarop nog oude bekenden te zien zijn.

De tentoonstelling is te zien tot 19 mei a.s.

Oproepen

Ledenwerving

Een groot aantal leden betekent financiële armslag voor de Vereniging, gewicht bij onderhandelingen, en morele steun voor het verenigingsbestuur. Kent u namen en adressen van oud-collega's van wie u weet of vermoedt dat zij op grond van de overeenkomst Brill-Interpolis pensioenrechten of -aanspraken bezitten, neemt u dan graag contact op met het bestuur.

E-mailadressen

Onze vereniging wil op de kleintjes letten. Beschikt u over een e-mailadres en vindt u goed, dat wij dat gebruiken voor postzendingen aan u, geeft u dat adres dan door aan de secretaris: secretariaatbob@gmail.com.

Uw e-mailadres wordt uitsluitend voor verzending van verenigingspost aan u gebruikt.

Dank u!

Uitvoering pensioenregeling

Signaleert u in de wijze waarop Interpolis uw pensioenregeling uitvoert zaken die misschien ook van belang zijn voor andere oud-medewerkers van Brill, neemt u

dan contact op met het verenigingsbestuur. Onze vereniging kan wellicht effectief actie ondernemen.

Overigens zal het bestuur ook in pensioenkwesities die meer alleen u persoonlijk betreffen desgewenst gaarne naar vermogen adviseren.

Ledenwerving voor onze koepelorganisatie

Nederland telt veel gepensioneerdverenigingen maar nog niet alle zijn aangesloten bij onze koepelorganisatie NVOG. Hoe meer gepensioneerdverenigingen zijn aangesloten, hoe sterker de NVOG staat. Hoort u van een gepensioneerdvereniging, kijkt u dan op <http://www.gepensioneerden.nl/index.php?m=lidorganisaties>. Daar staat een complete, up-to-date lijst van de lidorganisaties van de NVOG (gealfabetiseerd op bedrijf, instelling). Staat de gepensioneerdvereniging er niet bij, meld u dit dan aan ons bestuur of rechtstreeks aan de NVOG: nvog@gepensioneerden.nl.

Adreswijzigingen

Als u verhuist of uw e-mailadres wijzigt, laat u ons dan graag uw nieuwe (e-mail)adres weten.

Het verenigingsbestuur

dhr. F.Th. Dijkema, voorzitter, tel. 071-5153994, e-mail: voorzitterbob@gmail.com

mw. F.C.M. Edridge-Oude Groeniger, secretaris, tel. 071-5895177, e-mail: secretariaatbob@gmail.com

mw. C.P. Hoogervorst, penningmeester, tel. 070-5118646, e-mail: corryhoogervorst@casema.nl

Postadres: Julianastraat 15, 2351 GV Leiderdorp

Bankrekening: Postbank 9064579 t.n.v. Belangenver.

Oud-medew. Koninklijke Brill NV, Wassenaar